

UCHWAŁA NR 856/24
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 2 października 2024 roku

w sprawie wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia w projekcie Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Daleszyce na lata 2021-2030 ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie

Na podstawie art. 10f ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.), art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566), art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378, z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) uchwala się, co następuje:

§ 1

Wydaje się opinię do projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Daleszyce na lata 2021-2030 w odniesieniu do sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, przyjętej uchwałą Nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. oraz w związku z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, przyjętym uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2870).

§ 2

Opinia, o której mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEMARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
GRZEGORZ SOCHA

(dokument podpisano elektronicznie)

ZALĄCZNIK DO UCHWAŁY NR 856/24
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
z dnia 2 października 2024 roku

OPINIA ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

dotycząca sposobu uwzględnienia w projekcie Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Daleszyce na lata 2021-2030 ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.

Na podstawie art. 10f ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, po analizie projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Daleszyce na lata 2021-2030 negatywnie opiniuje projekt dokumentu w zakresie sposobu uwzględnienia w ww. projekcie dokumentu ustaleń i rekomendacji odnoszących się do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ i Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10f ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, projekt strategii rozwoju gminy jest przedkładany Zarządowi Województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Natomiast zgodnie z art. 10f ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym Zarząd Województwa wydaje ww. opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju gminy.

Wniosek Burmistrza Miasta i Gminy Daleszyce wpłynął do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w dniu 6 września 2024 roku.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ przyjęta uchwałą nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. nie zawiera ustaleń oraz rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, gdyż obowiązek ich zamieszczenia został ustanowiony na mocy art. 5 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą zmieniającą”, która weszła w życie z dniem 13 listopada 2020 r.

Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy zmieniającej, jeśli uchwała Sejmiku Województwa określająca zasady, tryb i harmonogram opracowania strategii rozwoju województwa, została podjęta przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej, do sporządzenia strategii rozwoju województwa stosuje się przepisy dotychczasowe. Oznacza to, że taka strategia nie będzie zawierać ustaleń i rekomendacji, o których mowa w aktualnie obowiązującym art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy o samorządzie województwa. Z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Obecnie cele, zasady i kierunki wojewódzkiej polityki przestrzennej określa Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, przyjęty uchwałą nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2870) oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego, przyjęty uchwałą nr XXVII/377/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 grudnia 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 277).

Powyższe dokumenty wraz ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ stanowią podstawę zintegrowanego systemu zarządzania województwem, łączącego instrumenty gospodarki przestrzennej z instrumentami rozwoju społeczno-gospodarczego. Powiązanie Strategii z PZP WŚ określone w art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) pozwala wydać opinię w przedmiotowej sprawie.

Analiza przedłożonego projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Daleszyce na lata 2021-2030, wykazała, że nie jest on do końca zgodny ze zmianą Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, dotyczącą opracowania „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego”, uchwaloną Uchwałą nr XXVII/377/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 grudnia 2020 r., m.in. brak w nim ustaleń i rekomendacji dotyczących kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, w tym nawiązania do polityki wojewódzkiej. Poniżej wymieniono szczegółowe uwagi do projektu.

W dalszym ciągu w dokumencie nie odniesiono się do ustaleń zawartych w Planie MOF OW. Wymieniono wyłącznie misję i cel generalny Planu MOF OW, podczas gdy z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego z 2014 r. przywołano również priorytety. Aktualnie na tym obszarze obowiązuje Uchwała Nr XXVII/377/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia

zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, dotyczącej opracowania „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego”, dlatego też należałoby odnieść się w szerszym zakresie do ww. dokumentu.

Ład przestrzenny

W rozdziale 1.3. Wnioski z Diagnozy dla sfery przestrzennej (od str. 11), nadal nie odniesiono się do polityki przestrzennej gminy, w tym do istniejącej na obszarze gminy zabudowy i ewentualnych kolizji w zagospodarowaniu przestrzennym. Nie określono też tendencji rozwoju przestrzennego w ostatnich latach. Należy to uzupełnić. Proponujemy przejrzeć zamieszczony na stronie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, poradnik praktyczny „Strategia Rozwoju Gminy”. Zawarto w nim m.in. w Tabeli 1. Przykładowy zakres tematyczny diagnozy społeczno-gospodarczej gminy (wybór do wykorzystania, katalog otwarty) w ramach fragmentu tematycznego – Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, wymieniono możliwe zakresy tematyczne tj.:

- studium i plany miejscowe – stopień pokrycia obszaru gminy i struktura przeznaczenia terenów;
- struktura osadnicza;
- rewitalizacja (obszar zdegradowany, obszar rewitalizacji, założenia i przedsięwzięcia rewitalizacyjne);
- obszary zintegrowanego inwestowania i wykluczenia z inwestowania,
- obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego;
- obszary o szczególnych problemach lub barierach rozwojowych i obszary o wyjątkowym potencjale rozwojowym.

Należy się zastanowić, czy w przypadku, gdy w obowiązujących na obszarze gminy planach zagospodarowania przestrzennego jest obecnie wyznaczonych bardzo dużo terenów dla lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, jeszcze w Celu strategicznym II Wysoka jakość życia mieszkańców, dzięki nowoczesnym i dostępnym usługom publicznym w oczekiwanych rezultatach działań (str. 21) uwzględnić – tak jak to ma teraz miejsce - Dalszy rozwój nowych terenów pod osadnictwo i budownictwo jednorodzinne? Słusznym wydaje się zapewnienie infrastruktury technicznej i komunikacji oraz ewentualnie usług dla terenów zabudowy mieszkaniowej już wyznaczonych w obowiązujących mpzp.

Wydaje się, że model struktury funkcjonalno – przestrzennej (mapa na str. 46) opracowano na bazie mapy uwarunkowań ze studium uikzp gminy, tymczasem model struktury

ma obrazować kierunki rozwoju gminy, należy więc go skorygować (sugerujemy posiłkować się ww. Poradnikiem).

Należy skorygować zapisy zawarte na str. 47 w zakresie modelu struktury funkcjonalno – przestrzennej, w których pojawia się kwestia rozproszonego osadnictwa, mając na uwadze fakt, że zgodnie z polityką przestrzenną województwa, odzwierciedloną w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Wojewódzkiego, należy dążyć do koncentracji zabudowy i oszczędnej gospodarki terenowej. Należy uzupełnić projekt Strategii o Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.

Komunikacja

Na str. 37 zawarto zapis: „Przez teren gminy Daleszyce przebiegają szlaki komunikacyjne o randze krajowej droga nr 7, nr 73 i nr 74, wojewódzkiej droga nr 762, nr 764, nr 745 i nr 786.” Tymczasem spośród ww. dróg przez obszar Daleszyc przebiega jedynie droga wojewódzka nr 764 Kielce-Suków-Raków-Staszów-Połaniec, zaś cała gmina położona jest w zasięgu oddziaływania krajowych korytarzy transportowych: Łódź — Kielce — Rzeszów oraz Lublin — Kielce — Jędrzejów — Katowice.

Demografia i rynek pracy

Ze względu na przeciwstawne trendy demograficzne zawarte w tekście strategii należy je poprawić tak, aby były one zgodne z danymi GUS, na które powołują się autorzy opracowania.

Na str. 4:

- „... iż **większość** jednostek administracyjnych w kraju zмага się z negatywnym trendem zmian w strukturze demograficznej.”;
- Zamieszczony wykres przedstawia urodzenia i zgony, czyli ruch naturalny ludności w gminie Daleszyce, a nie strukturę demograficzną. „**Ruch naturalny ludności w latach 2016-2022 przedstawiony został na poniższym wykresie.**”

Na str. 5:

- Należy poprawić/skorygować dane liczbowe wg BDL/GUS, skoro autorzy opracowania na początku zdania powołują się na dane GUS.

„Na podstawie Banku Danych Lokalnych **GUS** na dzień 31.12.2022 r. na terenie gminy Daleszyce ludność w przedprodukcyjnej **grupie wieku** (do 17 lat) wynosiła **3 287** osób, co stanowi **20,2%** ogółu mieszkańców gminy, z czego **1 612** osób to kobiety.

Grupa produkcyjna (kobiety od 18 do 59 lat i mężczyźni od 18 do 64 lat) wynosiła **9 858** osób (w tym **4 533 kobiety**), co stanowi **60,6%** ogółu mieszkańców gminy.”;

- „W roku 2022 ludność w grupie produkcyjnej zmniejszyła się o **463 osoby** względem roku 2016, co przekłada się na spadek o ok. **4,5%**. Z kolei liczba osób w wieku poprodukcyjnym rokrocznie rosła i w 2022 roku była o **675 osób** wyższa niż w roku 2016, co ... ”;
- „Do pozytywnych zjawisk można zaliczyć rosnącą liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym – wzrost o **360 osób (12,3%)** względem roku 2016.”;
- „Opublikowana przez GUS „Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 – tablice wojewódzkie”, przewiduje w kolejnych latach wzrost ludności z terenu gminy Daleszyce (w 2030 r. **do 16 552 osób**). Przedstawiona prognoza obrazuje **spadek** przedprodukcyjnej grupy ekonomicznej (w 2030 roku **do 2 935 osób**). Prognoza zakłada **niewielki wzrost** liczby osób w wieku produkcyjnym (w 2030 r. grupa ta może **liczyć 9 873 osoby**), przy wzroście grupy osób w wieku poprodukcyjnym (w 2030 roku **do 3 744 osób**).”
Sugerujemy poprawić prognozowane tendencje zmian struktury wieku według prognozy z 2017 roku w porównaniu do roku 2022 **lub wprowadzić nowe aktualne dane wg nowej prognozy**, ponieważ Główny Urząd Statystyczny w Warszawie opracował w 2023 r. nowe prognozy demograficzne, tj.: „Prognozę ludności dla województw i powiatów na lata 2023-2060” oraz „**Prognozę ludności dla gmin na lata 2023-2040**” – na podstawie wyników NSP z 2021 roku. **Spis ten wykazał, że liczba ludności znacząco się zmniejszyła w porównaniu do wyników prognozy opracowanej na podstawie danych z poprzedniego spisu ludności. Z nowej prognozy wynika, że po 2023 r. mieszkańców gminy Daleszyce w całym okresie prognozowanym, tj. do roku 2030 i 2040 będzie systematycznie ubywać.** Dlatego proponuje się, aby wprowadzić nowe dane dotyczące prognozowanej liczby ludności wg „Prognozy ludności dla gmin na lata 2023-2040,” z której wynika, że mieszkańców gminy Daleszyce w całym okresie prognozowanym (do 2040 r.) będzie ubywać. Przewiduje się, że na koniec 2030 r. gmina będzie liczyć ok. 16 065 osób (w tym w wieku przedprodukcyjnym 2 740 osób, w wieku produkcyjnym 9 650 osób, a w wieku poprodukcyjnym 3 675 osób). Natomiast do końca roku 2040 liczba mieszkańców gminy zmniejszy się do ok. 15 502 osób (w tym osób w wieku przedprodukcyjnym do 2 243 osób, w wieku produkcyjnym do 8 793 osób, a w wieku poprodukcyjnym wzrośnie do 4 466 osób). Aktualne dane dotyczące prognozowanej liczby ludności są niezbędne przy wyznaczaniu zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową.

Na str. 10:

- Należy poprawić/skorygować dane liczbowe wg BDL/GUS. Bezrobocie dotyczy udziału osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.
„W Daleszycach na 1000 mieszkańców pracują 382 osoby. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa świętokrzyskiego (**370**) oraz znacznie **mniej** od wartości dla Polski (**402**). Bezrobocie rejestrowane w Daleszycach wynosiło w 2022 roku **3,5%** (**3,9%** wśród kobiet i **3,1%** wśród mężczyzn).”

Na str. 18:

- **Proponuje się wykreślić z „Szans” stwierdzenie, że będzie rosnąć liczba osób w wieku przedprodukcyjnym oraz liczba mieszkańców całej gminy Daleszyce.**

Ponieważ z analizy danych GUS dotyczących zmian prognozowanej liczby ludności (do roku 2030 i 2040 wg nowej prognozy) wynika, że po 2023 r. zarówno osób w wieku przedprodukcyjnym, jak i produkcyjnym będzie systematycznie ubywać, a przybywać będzie osób w wieku emerytalnym. Należy również dodać, że udział zasobów pracy w ogólnym zaludnieniu gminy będzie wyższy niż średnio w województwie świętokrzyskim.

- ~~Rosnąca liczba osób w przedprodukcyjnej grupie ekonomicznej~~
- ~~Opublikowana przez GUS „Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 – tablice wojewódzkie” obrazujące zwiększającą się ludność zamieszkującą gminę Daleszyce~~
- **Wyższy udział osób w wieku produkcyjnym (powyżej średniej dla województwa świętokrzyskiego i powiatu kieleckiego).**

Na str. 37:

- „W Daleszycach na 1000 mieszkańców pracują 382 osoby. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa świętokrzyskiego 370 osób oraz znacznie **mniej** od wartości dla Polski 402 osoby.”

Uwagi autorskie, dodatkowe, proponowane zapisy:

Ze względu na znaczny spadek liczby ludności wskazany w nowej prognozie demograficznej proponuje się wprowadzić w tekście Strategii w pkt 1.1. Wnioski z Diagnozy dla sfery społecznej analizę danych GUS dotyczących wyników z nowej prognozy demograficznej, tj.: „Prognozy ludności dla gmin na lata 2023-2040”, z której wynika, że mieszkańców gminy Daleszyce w całym okresie prognozowanym (tj. do 2040 r.) będzie systematycznie ubywać. Przewiduje się, że na koniec 2030 r. gmina będzie liczyć ok. 16 065 osób (w tym w wieku przedprodukcyjnym 2 740 osób, w wieku produkcyjnym 9 650 osób, a w wieku

poprodukcyjnym 3 675 osób). Natomiast do końca roku 2040 liczba mieszkańców gminy zmniejszy się do ok. 15 502 osób (w tym osób w wieku przedprodukcyjnym do 2 243 osób, w wieku produkcyjnym do 8 793 osób, a w wieku poprodukcyjnym wzrośnie do 4 466 osób). Dane dotyczące prognozowanej liczby ludności należy uwzględniać przy wyznaczaniu zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, do tego celu najlepiej posługiwać się najbardziej aktualną prognozą demograficzną.

Kopaliny i osuwiska

Problematyka dotycząca złóż kopalin nadal wymaga korekty. Na mapie (str. 42) zawarto błędne informacje dotyczące tego zagadnienia. Na terenie gminy udokumentowano pięć złóż kopalin. Są to tylko dwa, a nie - cztery złoża piasków, Suków II-2 i Suków III. Oprócz tych złóż kruszywa naturalnego, są trzy złoża surowców węglanowych (na mapie uwzględniono tylko dwa, błędnie opisując jako złoża piasków). Kaczyn-Borków i Suków Babie to złoża wapieni. Ponadto pominięto jeszcze jedno złożo węglanów - Słopiec. Należałoby więcej uwagi poświęcić ruchom masowym. W poprzedniej opinii informowaliśmy o projekcie SOPO (III etap realizacji), w ramach którego wyznaczono cztery tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych oraz 5 osuwisk. Bardziej szczegółowe informacje oraz lokalizacja osuwisk dostępna jest na stronie <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3>

Uwagi warsztatowe:

Brak legendy do map na str.: 38, 39, 42.

Mapa „Model struktury funkcjonalno-przestrzennej” nie zawiera pełnej legendy określającej wszystkie elementy wskazane na mapie.